

РЕШЕНИЕ

№ 12496

гр. София, 09.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 14.03.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Зорница Дойчинова

ЧЛЕНОВЕ: Диляна Николова
Геновева Йончева

при участието на секретаря Светла Гечева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **741** по описа за **2025** година докладвано от съдия Геновева Йончева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба, подадена от Агенция „Пътна инфраструктура“ /АПИ/, срещу решение № 3195 от 05.07.2024 г., изменено с определение № 4705/27.11.2024 г. на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение, 133-ти състав, постановено по НАХД № 862/2024 г., с което е отменен Електронен фиш /ЕФ/ за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено с електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата /ЗП/ № [ЕГН]/01.11.2021 г. С посочения ЕФ на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3, във вр. с чл. 179, ал. 3б от Закона за движение по пътищата /ЗДвП/, на „ТАРО С ТРАНС“ ЕООД е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2500 лв., за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП.

Касаторът изразява несъгласие с изводите на съда относно приложението на чл.189ж ЗДвП, посочвайки че разпоредбата следва да се тълкува систематично и при съобразяване на останалите текстове на закона. Посочва, че макар в ал.1 от цитираната норма да е направено препращане единствено към нарушенията на чл.179, ал. 3 ЗДвП, то правилото по чл.189ж, ал. 7 с.з. съдържа изрична регламентация за електронния фиш за нарушение по чл. 179, ал.3-3б ЗДвП. Сочи, че в горния смисъл е и

разпоредбата на чл.167а, ал. 3 ЗДвП, към която препращат чл.189ж, ал.1 и чл.167а, ал.4 ЗДвП. Счита, че законодателната празнота в чл.189ж, ал.1 ЗДвП касае единствено процесуалните правила, но при приравняването на ЕФ към АУАН и НП по отношение на правното действие, не съществува риск от ограничаване правото на защита. Счита, че не е нарушено правилото на чл.46, ал. 3 от Закона за нормативните актове /ЗНА/, който забранява обосноваването на наказателна, административна или дисциплинарна отговорност чрез разширително тълкуване при непълноти и неясноти в съществуващата правна уредба.

Ответникът – на „ТАРО С ТРАНС“ ЕООД, в писмен отговор от адв. Й. Л., оспорва касационната жалба. Претендира разноски.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт, при което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

За да обоснове извод за незаконосъобразност на ЕФ, съставът на СРС е установил от фактическа страна, че на 01.11.2021 г. в 16:13 часа, пътно превозно средство, представляващо товарен автомобил марка „М. ТГА 26.350“, рег. [рег.номер на МПС] , с технически допустима максимална маса 26500 кг., брой оси 3, екологична категория ЕВРО 3, в състав с ремарке с общ брой 5 оси, се движил по път А-6 /автомагистрала „Европа“/ в област С.-град, като при пътния участък на км. 50+427 с посока Нарастващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа, било установено чрез електронната система за събиране на пътни такси, че посоченото по-горе ППС се движило в рамките на процесния пътен участък, представляващо състав от влекач с 3 оси и ремарке с 2 оси, а не както било декларирано от водача му – 0 оси на ремаркетото, довело до частично /непълно/ плащане на дължимата пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, поради неточно деклариране на осите на състава на ППС. Нарушението е установено с устройство от тол секция № 10181, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от ЗП, което генерирало процесния електронен фиш № [ЕГН], с който на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 във връзка с чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, на собственика на ППС - „ТАРО С ТРАНС“ ЕООД е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2500.00 лв. за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП.

За да отмени посоченият ЕФ, въззивният съд е приел, че в хода на административнонаказателното производство е допуснато съществено нарушение, тъй като към датата на издаването му - 01.11.2021 г., в чл.189ж, ал.1 ЗДвП не е предвидена възможност да се издава електронен фиш за нарушения от категорията на процесното по чл.179, ал.3б ЗДвП, а единствено за такива по чл.179, ал.3 ЗДвП, касаещи различни субекти на отговорност, правно дължимото поведение и санкции.

Решението е валидно, допустимо и правилно.

Между страните не е налице спор по фактите. Спорът е по приложението на материалния закон, като настоящият касационен състав изцяло споделя съображенията на СРС, въз основа на които е отменен процесният ЕФ.

Разпоредбата на чл.102, ал.2 ЗДвП предвижда, че собственикът е длъжен да не

допуска движението на пътно превозно средство по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за пътното превозно средство не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл.10, ал.1 от Закона за пътищата според категорията на пътното превозно средство, а разпоредбата на чл.179, ал.3б ЗДвП гласи, че собственик на пътно превозно средство от категорията по чл.10б, ал.3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл.10, ал.1, т.2 от Закона за пътищата, включително в резултат на невярно декларирани данни, посочени в чл.10б, ал.1 от Закона за пътищата, се наказва с глоба в размер 2500 лв. Глобата се налага на вписания ползвател на пътното превозно средство, ако има такъв. Ако собственикът или вписаният ползвател е юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер 2500 лв.

Съгласно чл. 39, ал. 4 ЗАНН, за случаи на административни нарушения, установени и заснети с техническо средство или система в отсъствие на контролен орган и нарушител, когато това е предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалваемия минимум по ал. 2, за което се издава ЕФ. Следователно, за да бъде издаден ЕФ за процесното нарушение по чл.179, ал. 3б ЗДвП, това трябва да е предвидено в закон.

Касационната инстанция споделя изводите на СРС, че към датата на издаване на ЕФ не е предвидена законова възможност за издаване на електронен фиш за нарушения по чл.179, ал.3б ЗДвП, поради което процесният се явява незаконосъобразен само на това основание.

Вярно е, че според действащата понастоящем редакция на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, при нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение. Това законодателно изменение обаче е в сила от 13.02.2024 г., ДВ бр. 13 от 2024 г., което означава, че процесният ЕФ от 01.11.2021 г., издаден за нарушение на чл.179, ал.3б ЗДвП е в противоречие с разпоредбата на чл. 39, ал. 4 ЗАНН, регламентираща, че за случаи на административни нарушения, установени и заснети с техническо средство или система, в отсъствие на контролен орган и нарушител, когато това е предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалваемия минимум по ал. 2, за което се издава електронен фиш. Съгласно чл. 3, ал. 1 ЗАНН, за всяко административно нарушение се прилага нормативният акт, който е бил в сила по време на извършването му.

В отговор на доводите в жалбата, касационната инстанция обръща внимание, че според чл.189е, ал.1 и ал. 2 ЗДвП /в относимата редакция/, актовете за установяване на административни нарушения по чл.179, ал. 3 - 3в се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 - 3б и чл. 167а съобразно тяхната компетентност (ал. 1), като при установяване на нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б преди съставяне на акт за установяване на административно нарушение, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на акта (ал. 2). Т.е. изричното законодателно решение е, че за административни нарушения по чл.179, ал.3-3в се съставят актове за административни нарушения.

Възможност за съставяне на ЕФ, в хипотеза като настоящата, за извършено

нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП не следва и е недопустимо да се извлича от разпоредбата на чл. 167а, ал. 4 ЗДвП, предвиждаща изграждането и поддържането от АПИ на информационна система, в която се издават и съхраняват докладите по ал. 3 и електронните фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3в. Същото важи и за разпоредбата на чл. 187а, ал. 4 ЗДвП, съгласно която вписаният собственик, съответно ползвател, се освобождава от административнонаказателна отговорност по ал. 1 и 2 във връзка с административни нарушения по чл.179, ал. 3 – 3б, ако в срок от 7 дни от връчването на акта за установяване на административно нарушение или ЕФ представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило нарушението, и копие от свидетелството му за управление на МПС. Нормата на чл.187а, ал.4 ЗДвП не предвижда изрично издаването на ЕФ за нарушение по чл.179, ал.3б ЗДвП, а разглежда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност за нарушения по чл.179, ал.3 – 3б, за които са издадени ЕФ или са съставени АУАН, без да се конкретизира ЕФ и АУАН за кое от нарушенията се отнасят.

Липсата на изрична законова разпоредба, предвиждаща възможност за съставяне на ЕФ за нарушение по чл.179, ал.3б ЗДвП изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения. Ето защо и като е издал процесният електронен фиш административнонаказващият орган е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила. Решението на СРС, като отменящо този незаконосъобразен акт именно на това основание, е правилно и следва да бъде оставено в сила.

Допълнителен аргумент в подкрепа на извода за незаконосъобразност на ЕФ е постановеното Решение от 21.11.2024 г. на Съда на Европейския съюз по дело С-61/2023 г., съобразявайки което съдът намира, че наказващият орган е приложил санкционна норма, която предвижда фиксиран размер на наказанието, което е в противоречие с принципа на пропорционалност. Според посоченото решение на СЕС чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17.06.1999 г. относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27.09.2011 г. трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда наказание "глоба" или "имуществена санкция" във фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта ѝ, включително когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност чрез заплащане на компенсаторна такса във фиксиран размер. В случая санкцията по чл. 179, ал. 3б ЗДвП е абсолютно определена, т. е. фиксирана, и не дава възможност за преценка на конкретни факти, които обуславят конкретната тежест на нарушението. За всички нарушения от този вид, независимо дали изцяло не е платена таксата или частично, независимо от изминатите километри и конкретната тежест на пътното превозно средство е предвиден един и същ размер на наказанието. Затова в случая следва да се направи извод, че предвиденото в Закона за движение по пътищата административно наказание противоречи на чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17.06.1999 г.

С оглед изхода на спора основателно е искането на ответника за присъждане на

разноски, които възлизат на 650,00 лева - договорено и заплатено в брой адвокатско възнаграждение, срещу размера на което касаторът не е възразил своевременно.
Така мотивиран Административен съд София - град, IX касационен състав,

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 3195 от 05.07.2024 г., изменено с определение № 4705 от 27.11.2024 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 133-ти състав.
ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ да заплати на „ТАРО С ТРАНС“ ЕООД разноски по делото в размер на 650,00 /шестстотин и петдесет/ лева.
Решението не подлежи на обжалване.

Председател:

Членове: